

LIETUVOS LAUKINIŲ GYVŪNŲ PASIUTLIGĖ: PREVENCIJOS PRIEMONIŲ EFEKTYVUMO KRITERIJAI

Dainius Zienius

Lietuvos veterinarijos akademijos Veterinarijos institutas, Virusologijos skyrius, Instituto g. 2, Kaišiadorys, LT-4230, Lietuva; tel.: +370 346 60 691, +370 687 50 931; faks +370 346 60 697; el. paštas: dainzien@yahoo.com, direktorius@lvavi.lt

Santrauka. Per 2001–2006 metus Lietuvoje buvo identifikuoti 2301 lapių ir 2604 usūrinių šunų teigiami pasiutligės atvejai (vidutiniškai 81,5 susirgimo apskrityje per metus). Laukinių gyvūnų kategorijoje pasiutligės infekcijos vektoriais išlieka rudoji lapė ir usūrinis šuo: 2001–2002 m. diagnozuoti 470, o 2005–2006 m. – 1217 lapių pasiutligės atvejai, tačiau pasiutligės persistencija tarp usūrinių šunų buvo aktyvesnė: 2001–2002 m. nustatyti 558 infekcijos atvejai, o 2005–2006 m. – 1563. Statistiškai patikimos koreliacijos tarp medžioklės statistikos ir pasiutligės epidemiologinės situacijos nenustatyta. Per 2001–2006 metus 65–71 proc. visų pasiutligės susirgimų nustatomi laukinių gyvūnų populiacijoje, 86 proc. – tarp lapių ir usūrinių šunų. Daugiausia lapių pasiutligės atvejų nustatyta Vilniaus – 515, mažiausiai – Telšių (27) apskrityje. Daugiausia usūrinių šunų teigiamų pasiutligės atvejų nustatyta Utenos – 572, iš jų 2006 m. – net 297, mažiausiai, kaip ir lapių – Telšių apskrityje (42). 2006 metais Lietuvoje pradėta pasiutligės oralinė lapių vakcinacija. Pavasarinis vakcinacijos etapas apėmė 60 proc. Lietuvos Respublikos teritorijos, sunaudota 800 tūkst. jaukų su vakcina. Antroji, rudeninė vakcinacija buvo atliekama visoje Lietuvos teritorijoje, sunaudota 1300 tūkst. jaukų. Buvo vakcinuojama iš lėktuvų, linijiniu jaukų platinimo metodu, su 15–20 jaukų kv. km. Panaudota Čekijos Respublikos, „Bioveta a. s.“ gyva pasiutligės vakcina. Lapių ir usūrinių šunų vakcinacijos efektyvumas (tetraciklino žymeklis) tiriamas Nacionalinėje veterinarijos laboratorijoje, kur per 2006 metus nustatyta 47,2 proc. teigiamų tetraciklino atžvilgiu mėginių.

Raktažodžiai: Lietuva, pasiutligė, lapės, usūriniai šunys, vakcinacija.